

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 9C/38/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1212225131
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Gašpírová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2016:1212225131.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II pred samosudcom Mgr. Zuzanou Gašpírovou v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO : 36 864 421 proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody 175,- EUR a nemajetkovej ujmy 276,60 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a.

Žalovanej sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.09.2012 domáhal vydania medzitýmneho rozsudku, ktorým by súd rozhodol, že žalovaná je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava II, pretože tento nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku žalobcu, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č.: XXXXXXXX dlžníkom (povinným): C. U. M., nar. XX.XX.XXXX (kde po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci číslo W. XXX/XXXX) v zákonom stanovenej lehote. Žalobca sa zároveň domáhal vydania rozsudku, ktorým by súd zaviazal žalovanú povinnosťou zaplatiť žalobcovi 175,- EUR z titulu majetkovej škody a 276,60 EUR z titulu nemajetkovej ujmy.

Návrh na začatie konania žalobca odôvodnil tým, že žalobca ako veriteľ zo zmluvy o úvere č.: XXXXXXXX navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č.: XXXXXXXX dlžníkom: C. U. M., nar. XX.XX.XXXX. Po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci číslo W. XXX/XXXX. Súdny exekútor postupoval podľa procesnej úpravy obsiahnutej v Exekučnom poriadku a predložil návrh na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom miestne a vecne príslušnému exekučnému súdu (Okresný súd Bratislava II), pritom ho požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie a udelil mu poverenie registrované pod č. XXXX XXXXXX. Žalobca podal dňa 10.05.2010 exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora. Žalobca legitímne očakával, že súd mu svojou činnosťou poskytne súdnu ochranu v zákonom predpokladanej kvalite, a teda že dôjde k reálnej zmene exekútora rozhodnutím súdu v zákonom stanovenej lehote. V exekučnom konaní vedenom podľa Exekučného poriadku je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia takéhoto návrhu. Exekučný súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase. Žalobca mal za to, že v predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietiahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene

exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe, keď ním prejednaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu.

Žalobca uviedol, že mu vznikla majetková škoda predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom. Žalobca vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70,- EUR, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- EUR, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50,- EUR a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- EUR. Táto suma by nezaťažila žalobcu, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora by dodržal zákonom stanovenú dobu.

Zároveň si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie vecí v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Žalobca mal za to, že nesprávny úradný postup exekučného súdu vystavil oprávnené záujmy žalobcu riziku zániku povinného, riziku zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a riziku insolvencie povinného, keď neexistoval akýkoľvek účinný vnútroštátny prostriedok nápravy spôsobilý reštituovať vzniknutú situáciu. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu, spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať a spôsobila u členov riadiacich orgánov žalobcu, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Potrebu náhrady nemajetkovej ujmy odôvodnil žalobca požiadavkou na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Žalobca vyčíslil nemajetkovú ujmu s poukazom na doktrínu prijatú ústavným súdom, pričom poukázal na nálezy ústavného súdu sp.zn.: III. ÚS 203/06-25, III. ÚS 235/04-3, III. ÚS 347/05, III. ÚS 142/06-28, III. ÚS 118/06-40, III. ÚS 110/04-55, III. ÚS 125/04-44, III. ÚS 229/04-52, III. ÚS 21/05-30, III. ÚS 190/05-36, III. ÚS 301/05-38. Žalobca mal za to, že na každý rok poznačený prieťahmi sa na základe predmetnej doktríny vzťahuje satisfakcia vo výške 20.000,- Sk (cca 663,88 EUR), t.j. cca 55,32 EUR za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu.

Žalovaná v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 08.02.2016 žiadala žalobcu v celom rozsahu zamietnuť, nakoľko mala za to, že žalobca nepreukázal podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu, súlad postupu žalobcu s dobrými mravmi, danosť príčinnej súvislosti, ako aj nedostatočnosť konštatovania porušenia práva. Žalovaná uviedla, že v praxi je zaužívaný model, v zmysle ktorého exekučný súd po dôjdení žiadosti o zmenu súdneho exekútora predloží túto žiadosť pôvodnému súdnemu exekútorovi na vyjadrenie, na vyčíslenie jeho doterajších trov a na zaslanie príslušného exekútorského spisu. Súd následne vec postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Žalovaná pripustila, že v niektorom prípade mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu, najmä v prípade, ak pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť. V takom prípade exekučný súd objektívne nemohol dodržať zákonnú 30-dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora. S poukazom na judikatúru Ústavného súdu sp. zn. I.ÚS 16/02 dospela žalovaná k názoru, že vzhľadom na povahu úkonu, zákonom ustanovenú lehotu, lehotu v ktorej sa rozhodlo, nečinnosť žalobcu i nevyhnutnosť vykonať pred, resp. súčasne s rozhodnutím i iné úkony (výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora a vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu a jeho zaslanie novému exekútorovi a rozhodnutie o trovách pôvodného exekútora), nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote ustanovenej zákonom považovať za zbytočné prieťahy, a teda nesprávny úradný postup. Žalovaná taktiež uviedla, že nie je preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prieťahov, keď žalobca nepreukázal, že by podal sťažnosť na prieťahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom

konaní, právoplatné rozhodnutie ESLP či právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Žalovaná zároveň vzniesla námietku premlčania, keďže mala za to, že k uplynutiu lehoty na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora došlo tri roky pred dňom, kedy bola žalovanej doručená žiadosť o predbežné prerokovanie nároku. Žalovaná uviedla, že žalobca nepreukázal vznik a ani výšku škody. Podľa žalovanej, akákoľvek výška nákladov na správu informačného systému a udržiavanie systému vznikala/vznikla žalobcovi bez ohľadu na tvrdené prieťahy a jej uplatnenie považovala žalovaná za účelové, keďže žalobca ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Požadovať paušálne sumy za žalobcom veľmi všeobecne uvedené činnosti je podľa žalovanej nesprávne a účelové. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami/skutočnosťami. Žalovaná taktiež uviedla že žalobca nepreukázal tak vznik nemajetkovej ujmy ako ani to, že by sa mala poskytovať náhrada v peniazoch. Poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu. Každé prípadové okolnosti sú osobitné a nemožno vychádzať z paušálnej sumy 663,88 EUR na základe nálezov Ústavného súdu. Pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy sa vychádza z významu sporu pre žalobcu, zo skutočnosti, či sťažnosť predsedovi súdu viedla k náprave, ako aj zo skutočnosti či sa jedná o právnickú alebo fyzickú osobu. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 675/2011 žalovaná uviedla, že pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. Žalobca nekonkretizoval, v čom spočíval "zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov" žalobcu, a ako situácia "ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa". Žalovaná s poukazom na list Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť pod č. L. Y.(XXXX) J XXXX a článok v denníku F. zo dňa 16.07.2012 uviedla, že žalobca a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie, súdy konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. V takomto prípade aj súdna moc musí pozornejšie skúmať akékoľvek podanie žalobcu. S prihliadnutím na popísanú charakteristiku podnikateľskej činnosti žalobcu považovala žalovaná za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si žalobca uplatňoval nárok na náhradu škody voči štátu, keďže uplatnená škoda mala žalobcovi vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite žalobcu. Súčasne v takejto situácii platí, že aj v prípade porušenia práva žalobcu, už samotné konštatovanie porušenia práv musí byť považované za dostačujúce.

Súd v predmetnej veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, a to za zachovania lehoty 5 dní podľa § 156 ods. 3 O.s.p., kedy miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku súd oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 24.02.2016.

Vykonaním dokazovaním, oboznámením obsahu listinných dôkazov predložených žalovanou a zadovážených súdom (§ 129 O.s.p.), zistil súd tento skutkový stav veci:

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 37Er/2515/2003 súd zistil, že na základe návrhu na vykonanie exekúcie žalobcu ako oprávneného doručeného exekútorovi dňa 17.10.2003, na podklade exekučného titulu - notárskej zápisnice zo dňa 05.08.2003, č. O. XXXX/XXXX, O. XXXXX/XXXX obsahujúcej uznanie záväzku dlžníkom: C. U. M., nar. XX.XX.XXX3, bola doručená tunajšiemu súdu dňa 28.10.2003 žiadosť súdneho exekútora U.. X. N. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pod sp. zn. EX 790/2003. Dňa 14.04.2004 vydal tunajší súd poverenie č. XXXX XXXXXX*, ktorým poveril súdneho exekútora U.. X. N. vykonaním exekúcie na vymoženie uloženej povinnosti zaplatiť istinu 29.800,- Sk s úrokmi z omeškania 0,25% denne od 30.06.2003 do zaplatenia, trovy konania a trovy exekúcie.

Dňa 06.10.2010 bol tunajšiemu súdu elektronickými prostriedkami doručený návrh oprávneného zo dňa 05.10.2010 na zmenu súdneho exekútora, pričom vykonaním exekúcie žiadal poveriť súdneho exekútora L.. E. M.. Súd dňa 01.11.2010 vyzval súdneho exekútora U.. X. N., aby sa v lehote 10 dní vyjadril k návrhu na zmenu exekútora a taktiež aby zaslal súdu exekučný spis spolu s vyúčtovaním doterajších trov exekúcie. Dňa 12.11.2010 pôvodný súdny exekútor doručil súdu exekučný spis EX 790/2003 a vyúčtovanie trov exekúcie. Súd následne uznesením zo dňa 25.11.2010, č.k. 37Er/2515/03-24 v spojení s opravným uznesením zo dňa 04.03.2011, č.k. 37Er/2515/03-27, rozhodol o zmene súdneho exekútora a vykonaním exekúcie poveril L.. E. M..

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu.

Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona, účinného v čase namietaného nesprávneho úradného postupu, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, účinného v čase namietaného nesprávneho úradného postupu, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, v znení účinnom od 01.01.2013, pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrovanie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 citovaného zákona výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1, 2, 3 citovaného zákona, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia. Najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8. Lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 27 ods. 1 citovaného zákona, zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Podľa § 44 ods. 10 Exekučného poriadku oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 11 Exekučného poriadku súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 10 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

V zmysle vyššie uvedených skutočností a citovaných ustanovení právnych predpisov súd dospel k záveru, že návrh žalobcu nie je dôvodný.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že v exekučnej veci oprávneného žalobcu proti povinnému: C. U. M., nar. XX.XX.XXXX, vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 37 Er/2515/2003 súd nerozhodol o žalobcovom návrhu na zmenu súdneho exekútora doručeného súdu 06.10.2010 v lehote do 30 dní od doručenia návrhu. Podaním doručeným súdu dňa 06.10.2010, navrhol žalobca ako oprávnený zmenu súdneho exekútora U.. X. N., ktorému oprávnený podal návrh na vykonanie exekúcie a poveriť vykonaním exekúcie Exekútorový úrad L.. E. M.. Dňa 01.11.2010 súd vyzval pôvodného exekútora na zaslanie exekučného spisu a vyčíslenie trov exekúcie. Dňa 12.11.2010 súdny exekútor zaslal súdu exekučný spis a vyúčtovanie trov exekúcie. Dňa 25.11.2010 súd vydal uznesenie č.k. 37Er/2515/2003-24. Z uvedených skutkových okolností vyplýva, že súd pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora nedodržel zákonnú 30-dňovú lehotu.

Žalobca sa domáhal náhrady majetkovej a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu. Predpokladom objektívnej zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, je kumulatívne splnenie podmienok, ktorými sú existencia nesprávneho úradného postupu, existencia majetkovej škody, resp. nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Nesprávnym úradným postupom v súlade s § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. je aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Súd preto v tomto prípade neskúmal, či došlo k prietahom v konaní, ale skúmal nedodržanie zákonnej lehoty. Podľa súčasného znenia zákona č. 514/2003 Z. z. všeobecný súd nie je oprávnený skúmať existenciu nesprávneho úradného postupu. Avšak právna úprava zákona č. 514/2003 Z. z. účinná v období namietaného nesprávneho úradného postupu nevyžadovala vychádzať pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, súd má preto na základe § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. za to, že je oprávnený skúmať existenciu nesprávneho úradného postupu, ktorý spočíva v nedodržaní zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia. Z uvedeného vyplýva, že bol splnený prvý predpoklad zodpovednosti štátu za škodu, ktorým je existencia nesprávneho úradného postupu tunajšieho súdu, ktorý nerozhodol o zmene súdneho exekútora v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote.

Čo sa týka druhého predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, a to existencie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, súd sa stotožnil s argumentáciou žalovanej a dospel k záveru, že žalobca ich v konaní nepreukázal. Súd mal za to, že v priebehu exekúcie v čase keď je podaný návrh na zmenu exekútora k žiadnej škode pre prípadnú nečinnosť súdu nemôže dôjsť, keďže pôvodný exekútor má podľa zákona povinnosť vykonávať úkony exekučného konania. Pokiaľ sa žalobca domáhal náhrady majetkovej škody predstavujúcej náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky, mal súd za to, že aj v prípade, že by existovala možnosť vzniku škody, je možné uhradiť iba skutočnú škodu a ušlý zisk, ktorých vznik je povinný žalobca preukázať. Súdu je z úradnej činnosti známe, že žalobca na preukázanie svojich tvrdení v ďalších konaniach označil ako dôkaz znalecký posudok č. X/XXXX vypracovaný dňa 17.01.2014 Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave vo veci stanovenia výšky majetkovej škody spoločnosti POHOTOVOST s r.o., ktorý žalobca založil k sp. zn. tunajšieho súdu č.k. 9C/28/2012.

Súdu je známy obsah znaleckého posudku, pričom zistil, že tento listinný dôkaz nepreukazuje vznik a výšku konkrétnej majetkovej škody v tej ktorej konkrétnej prejednávanej veci, ale vyčísluje iba náklady všeobecne za pracovné výkony zamestnancov, udržiavanie a správu informačného systému a za administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných okresným súdom Slovenskej republiky v exekučných veciach, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných okresným súdom Slovenskej republiky v exekučných veciach, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na okresných súdoch Slovenskej republiky v exekučných veciach. Súd mal za to, že takto vyčíslené výdavky nie sú skutočnou škodou, ktorú bol žalobca povinný v tomto konaní preukázať, nakoľko ide iba o všeobecne vyčíslené náklady, ktoré nepreukazujú vznik a výšku majetkovej škody konkrétne v tejto prejednávanej veci. Dôkazné bremeno preukázať vznik a výšku skutočnej škody zaťažovalo žalobcu a znalecký posudok č. X/XXXX vypracovaný dňa 17.01.2014 Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave, nie je dôkazom preukazujúcim vznik a ani výšku škody v tomto konkrétnom prípade. Z exekučného spisu súd navyše žiadne urgencie zo strany žalobcu nezistil a žalobca tieto ani nijako nepreukázal. Paušálne vyčíslené administratívne výdavky nie sú skutočnou škodou a jedná sa iba o jednostranné tvrdenia žalobcu, ktoré nemajú oporu v predložených či označených dôkazoch. Dôkazné bremeno preukázať vznik a výšku skutočnej škody zaťažovalo žalobcu. Keďže žalobca toto dôkazné bremeno neunesol (nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz), súd jeho návrh v časti o náhradu škody zamietol.

Žalobca sa taktiež domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože mal za to, že samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Z uvedeného vyplýva, že nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, pretože okolnosť nedodržania zákonnej lehoty, bez osvedčenia skutočností preukazujúcich dopad nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu, následkov na žalobcu v rôznych oblastiach pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je totiž súdnym konaním, v ktorom platí zásada kontradiktórnosti a unesenia dôkazného bremena účastníkom konania. Z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 467/08 vyplýva, že právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom štátneho orgánu nie je absolútne, ale v záujme zaistenia právnej istoty podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie. Predpokladom na uplatnenie nemajetkovej ujmy v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. je práve preukázanie následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Medzi prvky nemateriálnej ujmy u právnických osôb patrí povesť spoločnosti, ale taktiež neistota v plánovaní rozhodovaní a problémy spôsobené vedeniu spoločnosti. Žalobca uviedol, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Žalobca však svoje tvrdenia nijakým spôsobom nekonkretizoval a ničím nepreukázal. Súd nemôže žalobcovi priznať náhradu nemajetkovej ujmy na základe jeho abstraktných tvrdení, keď nepreukázal a nekonkretizoval aké podnikateľské postupy a aktivity boli ovplyvnené. Pokiaľ žalobca tvrdil, že neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu vyvolala u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť spoločnosti, súd mal za to, že žalobca nevyužil svoje zákonné možnosti a nielenže vydanie rozhodnutia na súde neurgoval, ale ani nepodal sťažnosť na prietahy v konaní. Navyše súd s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo 675/2011 zastáva názor, že nepríjemnosti spôsobené členom vo vedení spoločnosti možno zohľadniť iba v obmedzenej miere, a že v rámci odškodnenia právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnou neprimeranou dĺžkou konania by nemali byť odškodnené aj fyzické osoby, ktoré sa na právnickej osobe nejakým spôsobom podieľajú, nakoľko im nevzniká ujmy priamo (nie je daná priama príčinná súvislosť).

Nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností jednotlivého prípadu. K rozhodnutiu o zmene súdneho exekútora potreboval súd súčinnosť pôvodného exekútora, ktorého vyzval na vyčíslenie trov konania a zaslanie exekučného spisu. Súd o zmene rozhodol za 50 dní, čo je v porovnaní s dobou trvania exekučného konania, ktoré trvá od

roku 2003 a doposiaľ nebolo skončené, výrazne krátky časový interval. Súd mal za to, že nedodržanie zákonnej lehoty o 20 dní preto na strane žalobcu nemohlo spôsobiť neistotu, alebo vznik akejkoľvek škody či nemajetkovej ujmy. Odhliadnuc od skutočnosti, že žalobca nijako nepreukázal ani vznik skutočnej škody ani nemajetkovej ujmy, je nepravdepodobné, že by za 20 dní došlo k tak závažnej ujme, ako popisoval žalobca v návrhu. Nie je prípustné, aby žalobca prenášal podnikateľské riziko vo forme zániku, resp. riziko insolvenčnej povinnosti na súd. Pri posudzovaní formy a výšky nemajetkovej ujmy je potrebné zohľadniť aj jeho podnikateľskú aktivitu. Pokiaľ žalobca poskytuje spotrebiteľské úvery fyzickým osobám s nízkou bonitou, musí byť uzrozumený s tým, že existuje riziko insolvenčnej povinnosti, a že exekučné konanie môže trvať pomerne dlho, čo so sebou nesie tak vyššie finančné náklady, ako aj psychickú záťaž. Súd mal za to, že vzhľadom na dĺžku času, ktorá ubehla od uplynutia 30 - dňovej lehoty na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora do rozhodnutia súdu (20 dní) a na ostatné okolnosti daného prípadu, je dostatočným zadosťučinením pre žalobcu konštatovanie porušenia jeho práva.

Súd sa nestotožňuje ani s názorom žalobcu, že možno priamo porovnávať nemajetkovú ujmu za nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia a nárokom priznávaným Ústavným súdom Slovenskej republiky za prietahy v konaní. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určuje s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Výška nemajetkovej ujmy sa preto bude líšiť na základe individuálnych daností prípadu a z tohto dôvodu jej výšku nemožno paušalizovať.

Pokiaľ žalobca v súvislosti s nárokom na nemajetkovú ujmu poukazoval na porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, súd poukazuje aj na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 01.03.2012, sp. zn. 9Co/285/2011, v ktorom krajský súd výslovne uviedol, že samotné porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov patrí výlučne na právomoci ústavného súdu. Súd preto nemohol skúmať porušenie ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a žiadne konanie, v ktorom by bol konštatovaný prietah v konaní sa nevedlo (žalobca to ani netvrdil ani nepreukázal). Je však potrebné zdôrazniť, že aj v prípade, že by sa potvrdilo porušenie základných práv žalobcu, aj v tomto prípade by bolo potrebné preukázať existenciu konkrétnej nemajetkovej ujmy. Žalobca však vznik nemajetkovej ujmy nepreukázal.

Súd mal ďalej za to, že žalobca nepreukázal ani splnenie tretieho predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, keď nepreukázal existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatňovanou majetkovou a nemajetkovou škodou. Ak by aj navrhovateľ vznik majetkovej škody a nemajetkovej ujmy preukázal, navrhovateľ nepreukázal, že by mu tvrdené náklady nevznikli aj tak, nakoľko ako vyplýva z exekučného spisu, exekučné konanie nebolo do dnešného dňa skončené.

Keďže žalobca nepreukázal splnenie všetkých predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Pokiaľ žalovaná vzniesla námietku premlčania, súd mal za to, že táto bola neopodstatnená. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. V danom prípade mohlo dôjsť k vzniku škody, resp. nemajetkovej ujmy u navrhovateľa najskôr po uplynutí 30 - dňovej lehoty odo dňa podania návrhu na zmenu súdneho exekútora (06.10.2010), teda dňa 06.11.2010. Návrh na začatie konania bol podaný na súd dňa 27.09.2012, teda pred uplynutím 3 - ročnej premlčacej doby.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Keďže úspešnej žalovanej vo veci v konaní žiadne trovy nevznikli (aspoň zo spisu nevyplývajú), súd jej ich náhradu proti žalobcovi, ktorý vo veci úspech nemal, nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 1, 2 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (§ 251 ods. 1 veta prvá O. s. p.).